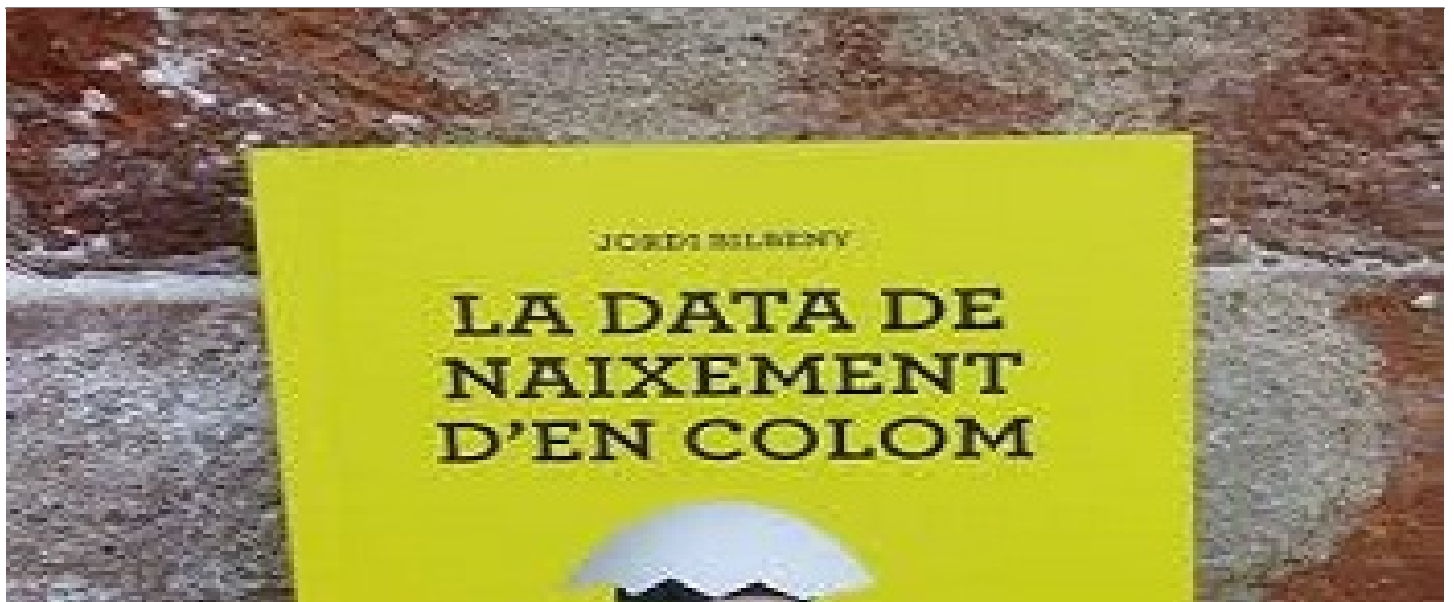

1414, l'any d'en Colom

Autor: Miquel Riera

Data de publicació: 01-04-2018

Jordi Bilbeny publica 'La data de naixement d'en Colom', en què certifica l'any 1414 com el del naixement del descobridor i l'identifica com Joan Colom i Bertran. Article d'en Miquel Riera a el Punt Avui+ del 31 de març del 2018.

Cristòfor Colom, el descobridor d'Amèrica, era el noble català Joan Colom i Bertran i hauria nascut a Barcelona el 1414, segons afirma l'historiador arenyenc Jordi Bilbeny en el seu últim llibre sobre la qüestió, La data de naixement d'en Colom, publicat recentment per l'editorial Libbooks.

Bilbeny, que anteriorment ja havia identificat Joan Colom i Bertran com l'almirall, raona ara en aquest volum en quin any va néixer aquest membre de l'alta societat catalana, navegant i militar, i justifica que pugui ser ell el Cristòfor Colom històric, malgrat que, en situar el seu naixement al 1414, es dedueixi automàticament que aquest hauria arribat a Amèrica en edat avançada, als 78 anys, i mort també molt vell, amb 92 anys, el 1506.

Però aquesta circumstància per a un Colom que encara viatja a Amèrica entre el 1502 i el 1504 –amb gairebé 90 anys– no seria cap problema per a Bilbeny, que remet el lector a diferents fonts històriques que descriuen el descobridor d'aquella època com un home molt vell, “venerable”, de cabells blancs, que als últims temps de la seva vida gairebé viu prostrat al llit a causa de les malalties que l'afecten i que, per exemple, ha de demanar permís al rei per “poder viatjar en llitera”. Un Cristòfor Colom, d'altra banda, que també es compara ell mateix amb la imatge de l'Abraham bíblic, mort amb més de 100 anys.

També explica Bilbeny que, malgrat la creença que antigament la gent vivia menys temps que en l'actualitat, hi ha molts personatges de l'època que van viure molts anys. Entre aquests hi ha, per exemple, el filòsof Ramon Llull, 84; el bisbe Joan Margarit, 86; el pintor Miquel Àngel, 89; el papa Lluna, 95; el papa Gregori IX, 98 o Ramon de Penyafor, 100.

Pel que fa al fet de per què centra l'any de naixement en el 1414, Bilbeny hi arriba a partir de diferents càlculs fets a partir d'afirmacions del mateix Colom –per exemple, al 1501 va escriure que feia 43 anys que navegava– i de fets constatats de la vida de Joan Colom i Bertran, com quan és esmentat, com a Joanet, el 1419, en el testament del seu avi. Entre altres argumentacions que tenen també en compte la censura que, pocs anys després de la mort de l'almirall, es produeix per enterbolir la seva biografia arran dels plets de la seva família amb la corona i per qüestions nacionals.

L'historiador i filòleg arenyenc inicia el llibre recordant, de nou, la impossibilitat que Cristoforo Colombo, un llaner plebeu nascut a Gènova el 1451, sigui el veritable Cristòfor Colom com defensa la historiografia oficial. No solament pel fet d'haver nascut en una família humil i sense possibilitat d'haver assolit l'educació, en tots els àmbits, però, sobretot, el mariner i el militar, que demostra Colom, sinó perquè la incompatibilitat cronològica salta a la vista de seguida que s'analitzen alguns fets cabdals de la vida del descobridor i que, contràriament, lliguen molt més amb la biografia coneguda de Joan Colom i Bertran. Bilbeny recorda, en aquest sentit, la participació de Colom en la guerra civil catalana al costat de la Generalitat i de Renat d'Anjou, rei dels catalans, en una edat en què el Colombo genovès encara està teixint amb el seu pare, segons els mateixos papers italians. Bilbeny recorda també que fa anys la majoria d'historiadors centraven l'any de naixement de Colom al voltant del 1436, però que en descobrir-se la data de naixement del Colombo de Gènova, aquesta es va desplaçar quinze anys més tard, fet que va "obligar a moure" i a fer concordar de manera burda fets coneguts i provats de la vida del veritable Colom.

El Punt Avui +

Cultura

Barcelona

31 de març

2018 2:00h.

Miquel Riera

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1365557-1414-l-any-d-en-colom.html>